

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding wo-master Psychologie van de Vrije Universiteit Amsterdam

Gegevens

datum	Naam instelling	:	Vrije Universiteit Amsterdam
12 maart 2013	Naam opleiding	:	wo-master Psychologie (60 ECTS)
onderwerp	Datum aanvraag	:	23 november 2012
Definitief besluit	Variant opleiding	:	voltijd
accreditatie wo-master	Afstudeerrichtingen	:	Arbeids- en organisatiepsychologie
Psychologie van de Vrije			Kinder- en jeugdpsychologie
Universiteit Amsterdam			Klinische neuropsychologie
(001074)			Klinische psychologie
uw kenmerk			Sociale psychologie
CvB/EK/dv/2012/1759	Locatie opleiding	:	Amsterdam
ons kenmerk	Datum goedkeuren	:	
NVAO/20130495/ND	panel	:	20 maart 2012
bijlagen	Datum locatiebezoeken	:	30 en 31 mei 2012
3	Datum visitatierapport	:	24 september 2012
	Instellingstoets kwaliteitszorg	:	aangemeld en geaccepteerd voor het invoeringsregime als bedoeld in artikel 18.32 c van de WHW

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Inlichtingen

An-Sofie Alderweireldt
+31 (0)70 312 23 80
a.alderweireldt@nvaO.net

Parkstraat 28 | 2514 JK | Postbus 85498 | 2508 CD Den Haag
P.O. Box 85498 | 2508 CD The Hague | The Netherlands
T + 31 (0)70 312 2300 | F + 31 (0)70 312 2301
info@nvaO.net | www.nvaO.net

Samenvatting bevindingen en overwegingen van de commissie.

Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties

De commissie stelt vast dat de beoogde eindkwalificaties van de masteropleiding Psychologie concreet zijn beschreven, waarbij onderscheid is gemaakt tussen algemeen geldende eindtermen en specifieke eindtermen toegesneden op de vijf mastertrajecten. De beoogde eindkwalificaties brengen tot uitdrukking dat de masteropleiding Psychologie wetenschappelijk is georiënteerd, met aandacht voor professionele competenties en vaardigheden. De opleiding bouwt voort op de academische en wetenschappelijke vorming van de bacheloropleiding Psychologie en beoogt studenten wetenschappelijk onderbouwde expertise bij te brengen op het gebied van een bepaalde subdiscipline van de psychologie. Afgestudeerde psychologen worden geacht in staat te zijn met een grotere mate van zelfstandigheid wetenschappelijk onderzoek te beoordelen, te verrichten en erover te rapporteren. Voorts beoogt de masteropleiding studenten in staat te stellen vanuit een wetenschappelijke oriëntatie vragen uit de beroepspraktijk te beantwoorden.

De commissie is van mening dat de beoogde eindkwalificaties qua inhoud, niveau en oriëntatie voldoende zijn geconcretiseerd en passen binnen het domeinspecifieke referentiekader. De commissie concludeert dat de beoogde eindkwalificaties in voldoende mate aansluiten bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de opleiding.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

De commissie stelt vast dat het programma van de masteropleiding, uitgesplitst naar vijf mastertrajecten, zodanig is samengesteld en opgebouwd dat studenten zich de beoogde gespecialiseerde kennis, inzicht en vaardigheden in meerdere vakken van de psychologie eigen maken. De te onderscheiden mastertrajecten zijn logische en herkenbare specialisaties en de bijbehorende onderwijsprogramma's brengen studenten naar de beoogde eindkwalificaties. Het onderwijs binnen een mastertraject wordt verzorgd door een daaraan gelieerde wetenschappelijke afdeling, waarbij de interactie met het wetenschappelijk onderzoek goed is vorm gegeven. Daarnaast ziet de commissie ook de interactie met de beroepspraktijk goed terug in de programma's. Alle mastertrajecten, ook de niet klinisch georiënteerde trajecten, kennen een stage waarin de verbinding tussen theorie, wetenschap en praktijk concreet wordt gelegd. De commissie merkt hierbij op dat de aard, omvang, inhoud en wijze van de stages en begeleiding/feedback gedurende de stageperiode aanmerkelijk verschillen tussen de mastertrajecten. Dit geldt voor meerdere aspecten van de leeromgeving. In het algemeen vindt de commissie de onderwijsprogramma's en het onderliggende studiemateriaal binnen de afzonderlijke mastertrajecten qua inhoud, opbouw en samenhang van voldoende kwaliteit. Tussen de mastertrajecten constateert de commissie echter verschillen in aanpak, werkwijze en gehanteerde formats. Zij pleit voor uniformering op het niveau van de totale masteropleiding en hierbij gebruik te maken van goede concepten/voorbeelden die zij binnen de afzonderlijke mastertrajecten heeft gezien. De commissie stelt vast dat de faculteit hiermee een begin heeft gemaakt, ondermeer door het gebruik van standaard beoordelingsformulieren vanaf september 2011.

Het gevarieerde aanbod aan werk- en toetsvormen sluit goed aan bij de inhoud, niveau en leerdoelen van de vakken in de masteropleiding. Hoewel de commissie het concept van meerdere intervisiebijeenkomsten gedurende de klinische stages positief vindt, is zij van mening dat in de praktijk de begeleiding en het geven van feedback vanuit de opleiding

Pagina 3 van 10 wisselend, docentafhankelijk en weinig expliciet plaatsvinden. Ook de begeleiding bij de masterscripties kent veel variatie en een zekere mate van vrijblijvendheid.

De commissie begrijpt dat zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid van de student voorop staan, maar vindt dat toezicht op en monitoring van deze zelfstandigheid versterkt en geïnstitutionaliseerd dient te worden.

Ten aanzien van de studeerbaarheid stelt de commissie vast dat het theoretisch onderwijs dat in de verschillende mastervakken wordt gegeven van voldoende niveau is en passend voor een masteropleiding. Belangrijke punten van zorg en aandacht zijn de beperkte beschikbaarheid en grote omvang en duur van de klinische stage in de klinisch georiënteerde mastertrajecten. De commissie vindt dat de omvang en duur van de klinische stages niet in overeenstemming zijn met het aantal studiepunten dat hiervoor staat in de masteropleiding. De opleidingspecifieke voorzieningen, waaronder de onderzoeksfaciliteiten, de digitale leeromgeving en de studiebegeleiding zijn toereikend. Binnen de opleidingen wordt een adequaat en gedegen systeem van vak- en onderwijsbeoordelingen gehanteerd.

Standaard 3 Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De commissie is van mening dat de gehanteerde toetsen goed aansluiten bij de inhoud, werkvormen en leerdoelen van de mastervakken. Zij ziet graag dat de betrokkenheid bij en beoordeling van stages vanuit de opleiding worden geëxpliciteerd. Zij heeft de indruk dat op dit moment de verantwoordelijkheid hiervoor voor een belangrijk deel bij de externe stagebegeleider ligt.

Voorafgaand aan het visitatiebezoek heeft de commissie een selectie van masterscripties bestudeerd en beoordeeld. De commissie oordeelt dat de oorspronkelijke beoordelingen van de masterscripties en de gemaakte opmerkingen van docenten in overeenstemming zijn met die van de commissie. De commissie vindt het positief dat de masterscripties door twee beoordelaars worden beoordeeld en achteraf ook nog eens worden gecontroleerd door de examencommissie. De commissie merkt daarbij wel op dat het voor de commissie niet goed zichtbaar was wat de mening/beoordeling van de tweede beoordelaar is aangezien er sprake is van een gezamenlijk eindcijfer.

De commissie oordeelt dat uit de tussentijdse en afsluitende toetsen, de afstudeerwerken en de wijze waarop afgestudeerden in vervolgoopleidingen en de beroepspraktijk functioneren, blijkt dat het gerealiseerde niveau voldoende is. Zij concludeert dat de masteropleiding Psychologie over een adequaat systeem van toetsing beschikt en dat de beoogde eindkwalificaties in voldoende mate worden gerealiseerd.

Pagina 4 van 10 **Aanbevelingen**

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel omtrent de stageproblematiek binnen de opleiding: zowel de omvang, die de studeerbaarheid bedreigt en niet overeenstemt met de toegekende studiepunten als de beschikbaarheid en de graad van feedback en begeleiding zijn punten van zorg. Deze laatste opmerking geldt ook voor de masterthesis. De NVAO onderschrijft ook de noodzaak van een grotere gelijkvormigheid en consistentie tussen de verschillende opleidingen.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, tweede lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Vrije Universiteit Amsterdam te Amsterdam in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 8 januari 2013 naar voren te brengen. Bij e-mail van 7 maart 2013 heeft de instelling gereageerd op het voornemen tot besluit. Dit heeft geleid tot aanvulling van bijlage 2 in het definitieve besluit.

Op grond van het voorgaande besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de wo-master Psychologie (60 ECTS; variant: voltijd; locatie: Amsterdam) van de Vrije Universiteit Amsterdam te Amsterdam. De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen: Arbeids- en organisatiepsychologie, kinder- en jeugdpsychologie, klinische neuropsychologie, klinische psychologie, sociale psychologie. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2014 en is van kracht tot en met 31 december 2016 (2019)¹.

Den Haag, 12 maart 2013

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

Lucien Bollaert
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

---

¹ Gelet op het bepaalde in artikel 18.32c, derde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) bedraagt de geldigheidsduur van de accreditatietermijn van de opleiding maximaal drie jaar zolang de instelling nog niet beschikt over een positieve instellingstoets kwaliteitszorg. Zodra de instellingstoets is verkregen, wordt de accreditatietermijn verlengd naar zes jaar.

Pagina 6 van 10 **Bijlage 1: Schematisch overzicht oordelen panel**

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	V
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	V
Eindoordeel		V

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Tabel 8: Instroom masteropleiding (M4.1)

Cohort	Ingeschrevenen		
	Totaal	Mannen	Vrouwen
05/06	152	20	132
06/07	224	36	188
07/08	211	37	174
08/09	205	36	169
09/10	242	58	184

Uit tabel 8 blijkt dat er sprake is van een behoorlijke toename van de studentinstroom in de loop der jaren. De instroom is over de gepresenteerde jaren met 59% gestegen.

Tabel 9: Cohortomvang en onderwijs-herkomst masterinstroom (M1.1)

Jaar	Onderwijs-herkomst				
	VU	Andere NL universiteit	HBO	Buiten HO	Totaal
05/06	142	8	0	2	152
06/07	198	26	0	0	224
07/08	187	20	1	3	211
08/09	176	27	1	1	205
09/10	207	32	1	2	242

Tabel 10: Cohortomvang (afstuderen) uitgesplitst naar mastertraject (eigen tabel)

Afstud. cohort	Mastertraject						Totaal
	A&O psychologie	K&J psychologie	Kl. neuro psychologie	Klinische psychologie	Sociale psychologie	Vrije variant	
09/10	23	44	34	77	12	3	190*
10/11	48	34	30	75	15	2	204

*3 studenten zijn in twee richtingen afgestudeerd.

Tabel 11: Studieduur masteropleiding naar onderwijs-herkomst (M3.1)

Afstud. cohort	VU		Andere NL universiteit		HBO		Buiten HO	
	Geslaagd (abs.)	Gem. opl.duur (mnd)	Geslaagd (abs.)	Gem. opl.duur (mnd)	Geslaagd (abs.)	Gem. opl.duur (mnd)	Geslaagd (abs.)	Gem. opl.duur (mnd)
05/06	43	10					1	12
06/07	132	12	10	12			1	24
07/08	160	14	17	19				
08/09	150	18	20	19	1	24	1	16
09/10	178	16	11	19			2	33

Studenten met een vooropleiding binnen de VU deden gemiddeld 14 maanden over hun masteropleiding. Opgemerkt moet worden dat dit in de praktijk langer kan zijn, aangezien veel studenten door de zachte knip een periode lang zowel bachelor- als mastervakken doen, terwijl ze formeel nog als bachelorstudenten ingeschreven staan. In totaal hebben deze studenten gemiddeld 59 maanden aan de VU gestudeerd (zie tabel 12). Voor een bachelor- en masteropleiding gezamenlijk staat nominaal 48 maanden. Studenten met een vooropleiding aan een andere Nederlandse universiteit deden gemiddeld 17 maanden over hun masteropleiding. Nominaal is 12 maanden.

Tabel 12: Instellingsverblijfsduur mastergeslaagden naar onderwijs-herkomst (M3.3)

Afstud. cohort	VU		Andere NL universiteit		HBO		Buiten HO	
	Geslaagd (abs.)	Gem. verblijfsduur (mnd)	Geslaagd (abs.)	Gem. verblijfsduur (mnd)	Geslaagd (abs.)	Gem. verblijfsduur (mnd)	Geslaagd (abs.)	Gem. verblijfsduur (mnd)
05/06	43	52					1	1
06/07	132	55	10	12			1	2
07/08	160	63	17	19				
08/09	150	63	20	19	1	24	1	1
09/10	178	61	11	19			2	3

Tabel 13: Ingeschrevenen naar geslacht (onderwijsvorm is alleen voltijd) (M5.1)

Jaar	Ingeschrevenen		
	Totaal	Mannen	Vrouwen
05/06	90	10	80
06/07	231	37	194
07/08	258	41	217
08/09	285	48	237
09/10	349	63	286
10/11	365	81	284

Tabel 14: Mastergeslaagden per jaar (M6.1)

Jaar	Mastergeslaagden
04/05	0
05/06	44
06/07	143
07/08	177
08/09	172
09/10	191

In het studiejaar 2004-2005 waren er nog geen mastergeslaagden vanwege de invoering van de masteropleiding in 2005.

Tabel 15: Docent-student ratio

	Bacheloropleiding	Masteropleiding
Aantal ingeschreven studenten 2010-2011	1148	365
FTE's onderwijs peildatum 31-12-2010	26,46	12,45
Docent-student ratio	1 : 43	1 : 29

Tabel 17: Gemiddeld aantal contacturen masteropleiding

	Hoor-colleges	Werk-colleges	Tentamen	Zelfstudie + stage	Totaal contacturen	Aantal onderwijsweken	Contacturen p/wk	Landelijk gemiddelde ^a
A&O psychologie					207	40	5,2	
Vakken (30 EC)	77	75	25	673	167	20	8,4	
Stage (14 EC)*				372	20			
M-these (16 EC)*				428	20			
K&J psychologie					102	40	2,6	
Vakken (18 EC)	42	11	9	443	62	12	5,2	
Stage (24 EC)*				652	20			
M-these (18 EC)*				484	20			
Kl. neuropsychologie					164	40	4,1	
Vakken (28 EC)	112	0	12	660	124	19	6,5	
Stage (16 EC)*				428	20			
M-these (16 EC)*				428	20			
Klinische psychologie					127	40	3,2	
Vakken (18 EC)	43	39	5	417	87	12	7,3	
Stage (24 EC)*				652	20			
M-these (18 EC)*				484	20			
Sociale psychologie					192	40	4,8	
Vakken (30 EC)	48	56	48	688	152	20	7,6	
Stage (12 EC)*				316	20			
M-these (18 EC)*				484	20			

*Er wordt 20 uur begeleidingstijd voor zowel de stage als M-these gerekend (zie paragraaf 3.2.2).

- Prof. dr. W.T.A.M. (Walter) Everaerd (voorzitter), emeritus hoogleraar Klinische Psychologie, Universiteit van Amsterdam;
- Prof. dr. E. (Eddy) van Avermaet, hoogleraar Sociale en Culturele Psychologie, Katholieke Universiteit Leuven;
- Prof. dr. G. (Gellof) Kanselaar, emeritus hoogleraar Onderwijspsychologie, Universiteit Utrecht;
- Prof. dr. M.W. (Maurits) van der Molen, hoogleraar Ontwikkelingspsychologie, Universiteit van Amsterdam;
- A.W.F. (Diana) Coppens BSc, student research master Psychology, Universiteit Leiden.

Het panel werd ondersteund door drs. R.G.T. (Ronald) Duzijn, secretaris (gecertificeerd).